

Scheur de hemelen open

Scheurde u maar de hemel open om af te dalen!
De bergen zouden voor u beven.

64¹Zoals vuur dorre twijgen in vlam zet,
zoals vuur water doet koken,
zo zou u uw vijanden uw naam laten kennen
en alle volken voor u laten beven,
²omdat u de geduchte daden doet
waarop wij niet durven hopen.
Als u toch zou afdalen!
De bergen zouden voor u beven.

Nog nooit is zoiets gehoord,
niet eerder zoiets vernomen.
Geen oog zag ooit een god buiten u,
die opkomt voor wie op hem wacht.
⁴U komt ieder tegemoet
die van harte rechtvaardig handelt,
die uw weg gaat, met u voor ogen.

Maar nu bent u in toorn ontstoken,
omdat wij gezondigd hebben.
Hadden we maar de oude weg gevolgd,
dan zouden we worden gered.
Wij allen zijn onrein geworden,
onze gerechtigheid is als het kleed
van een menstruerende vrouw.
Wij allen zijn als verwelkte bladeren,
verwaaid op de wind van ons wangedrag.

⁶Er is niemand die uw naam aanroept,
die zich ertoe zet uw hand te grijpen.
U hebt uw gelaat voor ons verborgen,
u hebt ons moedeloos gemaakt
en ons overgeleverd aan ons eigen wangedrag.
Toch, HEER, bent u onze vader,
wij zijn de klei, door u gevormd,
wij zijn het werk van uw handen.
⁸Laat uw grote toorn toch varen, HEER,
houd onze schuld niet steeds in gedachten,
maar zie ons aan: wij zijn toch uw volk?

⁹Uw heilige plaatsen zijn een woestijn geworden:
Sion is een woestijn, Jeruzalem een woestenij.

¹⁰Onze heilige, luisterrijke tempel,
waar onze voorouders u hebben vereerd,
is ten prooi gevallen aan het vuur,
en alles wat ons dierbaar was, is verwoest.

¹¹Laat dit alles u onbewogen, HEER?
Blijft u zwijgen en laat u ons zozeer lijden?

65¹Al vragen zij niet naar mij,
toch laat ik me raadplegen,
en al zoeken ze mij niet,
toch laat ik me vinden.
Al roept dit volk mijn naam niet aan,
toch antwoord ik: 'Hier ben ik, hier ben ik.'
Heel de dag sta ik met uitgestoken handen
tegenover een opstandig volk,
dat op de verkeerde weg is
en zijn eigen ingevingen volgt.

Het eerste lichtje brandt... Het is voor vele mensen iets om naar uit te kijken. In de straten zien we ook al het ongeduld van mensen. We wachten niet meer op de sint om de kerstboom te zetten.

Hier in de kerk mogen wij al een eerste lichtje aansteken. We ZIJN op weg, op weg naar het licht. Niet het licht dat we met een knopje aan- en uitzetten, maar wel het licht dat er was van bij het begin. We verwachten de komst van de Heer. We verlangen naar zijn nabijheid, naar zijn aanwezigheid, naar zijn licht.

Advent is iets raars, vind ik altijd. We kijken uit naar kerst, maar kerst verwijst naar een gebeurtenis van lang geleden... Het heeft dus iets van gedenken. Maar gedenken is – in tegenstelling tot herdenken – een woord dat achteruit én vooruit kijkt. Het moet opnieuw kerst worden, opnieuw en opnieuw mogen wij dat moment beleven, dat mysterie, want dat is het wel, dat God helemaal tot bij ons, mensen, kwam.

Het is niet vanzelfsprekend, dit gedenken. Kerst is eten en drinken, familie en vrienden en vooral veel organisatie geworden, met - als het goed is -, ook aandacht voor eenzamen en armen, maar het gedenken van God die vanuit zijn hemel neerdaalde om bij de mensen te zijn... - ik schreef er een absurd stukje over in de kapelbode – die gedachte lijkt wel uitgebannen. Zoals we net bij Jesaja gelezen hebben: Heel de dag sta ik met uitgestoken handen, zegt God, tegenover een opstandig volk, dat zijn eigen ingevingen volgt.

De oorspronkelijke context van onze lezing heeft wel iets van onze situatie als gelovigen in een geseclariseerde wereld. Het volk van Israël is sterk uitgedund. Velen hebben zich in de ballingschap genesteld, in het Perzische rijk, en zullen niet meer naar de bodem van het beloofde land terugkeren. Het is een rest die nog gelooft en ook dat geloof laat vaak te wensen over.

Wat doen we toch? We hebben de Heer de deur gewezen. We horen het elk jaar weer in het kerstverhaal: Er is geen plaats, zegt de herbergier. En zelf sluiten we ook zo vaak de deur van ons hart, niet alleen door geen tijd te maken, maar ook door... we zullen het maar zeggen zoals de tekst het aangeeft, ons te bezoedelen aan ongerechtigheid. Dat klinkt heel sterk, en dat is het eigenlijk ook. Wij maken ons heel vaak excuses. Het had zus of zo gemoeten, ik weet het, maar dit of dat... We maken ons ook vaak van iets vanaf. Of we beloven een hoop zaken die we niet kunnen nakomen. En dat zijn dan nog maar de kleine dingen. We zijn als een besmette, vertaalt de Naardense bijbel. We staan daar, kunnen niets meer, zijn afgezonderd van U. Als een afgefallen blad zijn

we, schrijft Jesaja verder, we waaien weg als de wind. We zijn gewogen en te licht bevonden.

We leven heel vaak alsof God er niet is. Iemand stelde voor een wekker te zetten om er elk uur aan herinnerd te worden dat God er is. Dat zou kunnen helpen, want hoeveel uren komen we niet door zonder aan Hem te denken?

De verzen die vlak voor het gedeelte staan dat we met elkaar gelezen hebben, zeggen: *Het is alsof u nooit over ons hebt geheerst, alsof uw naam nooit over ons is uitgeroepen*. Je zou het gaan denken. Ook op het grotere vlak. Regeren kan bijna niet meer, omwille van de versnipperde politieke partijen, in de EU zit het geregeld vast omdat enkele staten niet meewillen, economisch is er een ramp aan de gang, die gefinancierd wordt met geld dat we niet hebben, de wereldwijde klimaatakkoorden kunnen door een enkel staatshoofd gebroken worden, en misschien nog het ergste: anno 2020 sterven per dag 25000 mensen van de honger.

Het is alsof uw naam nooit over ons is uitgeroepen, alsof wij van God nooit hebben gehoord, zo leven wij, bijna acht miljard mensen, naast elkaar, de enen proberen te overleven, de anderen zijn vooral bezig met het realiseren van zichzelf...

De mensheid kreunt onder het lijden, het donker weegt als 1000 ton.

Scheurde U maar de hemel open om af te dalen!!

Kom toch, God en red ons!

Het gebed gaat verder. We hebben uw tussenkomst nodig, God, want de mensen dwalen af, ze hebben een hard hart en ze zijn geestelijk traag. Als U zelf nu maar eens naar beneden kwam!

Zoals bij elk gebed worden eerst de roemrijke daden van God genoemd. De bevrijding uit Egypte, hij zag hun lijden, hun ellende en bevrijdde hen. Hij droeg hen in hun zwakheid.

Maar dan komen er vragen. Waarom, Heer waarom toen al die roemrijke daden en nu een hoop ellende en wij zien u niet?

Het is de mensen wel duidelijk dat zij het zijn die God verlaten hebben en niet omgekeerd. Het is ons ook duidelijk dat de klimaatproblemen, de coronagolven, de oorlogen, de slachtoffers van natuurrampen en de hongersnoden in zekere zin een gevolg zijn van de levensstijl van de mens. Wij leven niet zoals God het wil, zorgend voor de schepping en voor elkaar.

Toch wordt de vraag naar God teruggespeeld: scheur de hemel, als u zou komen, dan smolten de bergen voor u weg. Waarom, God, toont u zich niet, sterker en

schitterender dan wat dan ook, zodat wij wel moeten aan u vasthouden.

Waarom verstopt u zich, zodat wij gaan twifelen?

Er komt zelfs een soort verhoor: God, u bent toch onze Vader, U hebt ons toch vrijgekocht, Wij zijn toch uw geliefde volk? U gaat toch niet toelaten dat heel de wereld zich van U afkeert???

Helemaal leeggevraagd tenslotte gaat de tekst verder: Scheur de hemel en daal neer! (de vraag naar kerst – God heeft geantwoord met een broos klein kind in de armen van een eenvoudig meisje).

Scheur de hemelen en kom naar beneden, God, laat u zien. Het is een variant op een gebed of op een opmerking die we best wel vaak laten horen.

Maar God is gekomen. En hoe! En met welk resultaat!

En hoewel Hij verschrikkelijk is behandeld geweest, wil Hij dolgraag terugkomen, en wel in ons eigen hart. Hij vraagt niet liever. Zijn woorden zijn: Al vragen ze niet naar mij, toch laat ik me raadplegen, al zoeken ze mij niet, toch laat ik me vinden. Al roept mijn volk mijn naam niet aan, toch antwoord ik: Hier ben ik, hier ben ik. Heel de dag sta ik met uitgestoken handen...

De eerste advent is een zondag van inkeer, letterlijk naar ons binnenste keren en daar God aanroepen, de uitgestoken handen aannemen, niet langer als een tiener – met alle respect voor tieners, zij mogen dat! – maar voor ons, volwassenen, niet langer alles als een geheim voor onszelf houden, maar het delen met Hem die onze Vader is en die zijn hart met het onze wil delen, die het wil verlichten en verwarmen en verzachten.

Scheur de hemelen en kom naar beneden, God en laat u zien, aan ons. Wij hebben u nodig.